

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆ՝

/Բ. Գալստյան/

**ՀՀ Արմավիրի մարզի «Բաղրամյանի միջն. դպրոց ՊՈԱԿ»
«ՀԱՍԱՐԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» առարկայի թեմատիկ պլանավորում**

IX դասարան 2023-2024 ուստարի

Շաբաթական 1 դ/ժամ

Տարեկան 34 դ/ժամ

Ուսուցիչ՝ Լ. ՓԻԼԻՊՈՍՅԱՆ

Քննարկվել է մասնախմբի թիվ 2 նիստում

Մասնախմբի նախագահ՝

Լ. Փիլիպոսյան

Ստուգված է:

Տնօրենի տեղակալ՝

Ռ. Գասպարյան

1 Դասի ժամա քանակ ը	2 Դասի բաժինը, թեման, նյութը	3 Սովորողներին ներկայացվող չափորոշային պահանջները	4 Տնային հանձնարարությու ն
ԳԼՈՒԽ 1 Ժողովրդական հասարակություն:			
1	Ժողովրդավարություն հասկացությունը, սկզբունքները և արժանիքները:	Ա)մակարդակ Իմանա ժողովրդավարություն և սահմանադրություն հասկացությունները, ՀՀ Սահմանադրության մեջ մարդու իրավունքներին առնչվող հոդվածներ:	Էջ 3-10 Պատմել
2	Ժողովրդի իշխանության իրականացման ձևերը:	Բ)մակարդակ Ներկայացնի ժողովրդավարությունը և սահմանադրականությունը որպես մարդու իրավունքների և ազտությունների երաշխավոր:	Էջ 11-16 Պատմել
3	Ժողովրդավարության երաշխիքները:	Գ)մակարդակ Կարողանա վերլուծի ժողովրդավարության առավելությունները:	Էջ 17-22 պատմել
4	Մարդու իրավունքների սահմանադրական երաշխիքները որպես ժողովրդավարության հենասյուն:	Ա) մակարդակ Իմանա , թե ինչ է օրենքի և իրավունքի գերակայությունը: Մեկնաբանի օրինականության դերը ժողովրդավարության և իրավական պետության կայացման խնդրում:	Էջ 23-28 Պատմել
5	Գործնական աշխատանք:	Վերլուծի օրենքի կիրառման արդյունավետությունը:	Էջ 29-34 Պատմել
6	Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների պաշտպանության	Իմանա միավորված ազգերի կազմակերպության, Կարմիր խաչի	Էջ 35-40 Պատմել

	միջազգային երաշխիքները:	միջազգային կոմիտեի և Եվրոպական կառույցների դերը մարդու իրավունքների պաշտպանության գործում: Վերլուծի մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիրը: Դատողություններ անի միջազգային մարդասիրական կառույցների գործունեության վերաբերյալ:	
	ԳԼՈՒԽ 2 Հանրային քաղաքականություն:		
7	Հանրային քաղաքականության հասկացությունը և իրականացման համակարգը:	Ա)մակարդակ հմանա հանրային քաղաքականության հասկացությունը:	Էջ 41-48 Պատմել
8	Հանրային քաղաքականության իրականացում:Պահանջող խնդրի վերհանում:	Բ)մակարդակ Բացահայտի հանրային քաղաքականության հիմնախնդիրներ ուսումնասիրի որևէ հիմնախնդիր: Առաջարկի այդ հիմնախնդրի լուծման այլընտրանքային տարբերակներ: Մշակի և ներկայացնի հանրային քաղաքականության իրականացման գործողությունների պլան:	Էջ 49-54 Պատմել
9	Հանրային խնդրի ընտրություն և լրացուցիչ տեղեկույթի հավաքում:	Գ)մակարդակ Հասկանա իշխանության դերը հանրային քաղաքականության ձևավորման մեջ:	Էջ 55-59 Պատմել
10	Դասարանի թղթապանակի և դրա ներկայացման նախապատրաստումը:		Էջ 60-65 Պատմել
11	Դասարանի թղթապանակի ներկայացում		Էջ 65-67

	և ձեռք բերված փորձի վերլուծություն:		Պատմել
12	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք:		
	ԳԼՈՒԽ 3 Քաղաքացիություն և քաղաքացիականություն:		
13	Մարդու և քաղաքացու իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում:	Ա)մակարդակ Իմանա քաղաքացիության հասկացությունը: Բ)մակարդակ Քացատրի քաղաքացու, քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավական կարգավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում: Գ)մակարդակ Ներկայացնի ակտիվ քաղաքացու հատկանիշներ:	Էջ 68-73 Պատմել
14	Քաղաքացիական դիրքորոշում և առաջնորդություն: Գործնական գրավոր աշխատանք:	Իմանա՝ -Ինքնասահմանափակում: -Այլասիրություն: -Հարմարվողականություն: -Ամենաթողություն հասկացությունները: Վերլուծել՝ Քաղաքացիական դիրքորոշումը և ժողովրդավարությունը: Մեկնաբանել՝ Կամավոր մասնակցությունը գործողությունին:	Էջ 74-79 Պատմել

15	Ամփոփում:		
16	Քաղաքացու պատասխանատու մասնակցության բնութագրիչների ուսումնասիրում:	Իմանա՝ Ռուդոլֆ Յերինգին Շահամիր Շահամիրյանին Պարույր Սևակին որպես գործիչներ: Ժողովրդավարության խորհուրդներ հասկացությունները: Բնութագրել՝ Քաղաքացիության բարոյական- իրավական իրավունքները որպես արժեք:	Էջ 80-84 Պատմել
17	Քաղաքացիական հասարակություն և հասարակական կազմակերպություններ:	Իմանա՝ Ներոժ Պյոլրալիզմ Կուսակցություններ Լոբբիականություն հասկացությունները: Ունենալ գիտելիք՝ Քաղաքացիական հասարակության հասկացությունը: Հասարակական և քաղաքական կազմակերպություններ:	Էջ 85-90 Պատմել
18	Քաղաքացիական հասարակության տեղեկատվական համակարգը:	Իմանա՝ Տեղեկույթ: Գրաքննություն: <<Երկաթյա վարագույր>> ՉԼՄ Լրագրող հասկացությունները: Մեկնաբանել՝ Տեղեկույթի հասկացությունը և նշանակությունը: Բացատրել՝ Տեղեկատվական բաց հասարակությունը որպես միջոց:	Էջ 91-96 Պատմել
19	Հասարակության տնտեսական համակարգը:	Իմանա՝ Տնտեսության ձևերը: Դրանք են՝ 1) Արտադրող, 2) Պլանային,	Էջ 97-102 Պատմել

		3) Մասավոր, 4) Կոլեկտիվ, 5) Խառը տնտեսություն: <u>Մեկնաբանել`</u> Տնտեսական հասարակության տեսակները:	
20	Պետության դերը տնտեսության մեջ;	<u>Վերլուծել`</u></b> Վարձու աշխատող: <<Խաղի կանոնները>> Մաքսային քաղաքականություն: Սպառող,արտադրող, վաճառող: <b><u>Բնութագրել`</u> Տնտեսությանը պետության միջամտության պատճառները:	Էջ 103-108 Պատմել
21	Պետական բյուջեն:	<u>Իմանա`</u></b> Հարկ: Շահութահարկ,եկամտահարկ: Ակցիզային հարկ: Ավելացված արժեքի հարկ: Հողի և գույքի հարկ: Գանձապետական պարտատոմս հասկացությունը; <b><u>Իմանա`</u> Պետական բյուջեի հասկացությունը: Բյուջեի կատարման կարգը: Պետական եկամուտի աղբյուրները:	Էջ 109-114 Պատմել
22	Ընտրված հանրային հիմնախնդիրների հետազոտում և գործողությունների պլանի մշակում:	<u>Իմանա`</u> Բյուջեի ընթացիկ ծախս: Դոտացիան: Սուբսիդիան: Սուբվենցիան: Բյուջեի կապիտալ ծախսեր հասկացությունները:	Էջ 115-117 Պատմել
23	Մարդու իրավունքներ, հասկացությունը,	<u>Բնութագրել`</u>	Էջ 118-123

	բարոյական հիմքերը, իրավական բնույթը:	Բնական և հասարակական միջավայր: Բնական օրինաչափություն գաղափարները: <u>Մեկնաբանել՝</u> Մարդը կենսաբանական էակ է: Մարդը բանական, հոգևոր էակ է: Մարդը սոցիալական էակ է:	Պատմել
24	Մարդու անձնական իրավունքները:	<u>Իմանա</u> Քրեական մեղադրանք: Քաղաքացիաիրավական պարտավորություն: Խուզարկություն: Պետական գաղտնիք հասկացությունները: <u>Բնութագրել՝</u> Մարդու անձնական իրավունքները և ազատությունները գաղափարները:	Էջ 124-130 Պատմել
25	Քաղաքացու քաղաքական իրավունքները:	<u>Իմանա՝</u> Հրապարակային հավաքներ: Իրազեկման կարգ: Անգործունակ: Տեղեկատվության տնօրինող: <u>Իմանա՝</u> Քաղաքական իրավունքների նշանակությունը քաղաքացու կյանքում:	Էջ 131-136 Պատմել
26	Մարդու և քաղաքացու տնտեսական իրավունքները:	<u>Իմանա՝</u> Սեփականության օտարում: Աշխատավարձ: Հարկադիր աշխատանք: Գործադուլ: Ամենամյա արձակուրդ հասկացությունները:	Էջ 137-142 Պատմել

		<u>Մեկնաբանել՝</u> Սեփականության իրավունք: Աշխատանքի ազատ ընտրության իրավունք փոխհարաբերությունները:	
27	Մարդու սոցիալական և մշակութային իրավունքները:	<u>Իմանա՝</u> Նվազագույն զամբյուղ: Աղքատության շեմ: Մտավոր սեփականություն հասկացությունները:	Էջ 143-146 Պատմել
28	Մարդու սոցիալական և մշակութային իրավունքները:	<u>Մեկնամանել՝</u> Մարդու սոցիալական ապահովության իրավունք: Կրթության ապահովության իրավունք փոխհարաբերությունները:	Էջ 146-149 Պատմել
29	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք:		
30	Երեխայի իրավունքները: Գործնական գրավոր աշխատանք:	<u>Իմանա՝</u> Երեխա: Տնտեսական շահագործում: Հոգաբարձու: Որդեգրում: Ներառական կրթություն հասկացությունները: <u>Բնութագրել՝</u> Երեխան ունի առանձին իրավունքների տեսությունը:	Էջ 150-155 Պատմել
31	Կանանց և հաշմանդամների իրավունքները:	<u>Իմանա՝</u> Ֆեմինիստական շարժում Ղալիմ: Էմանսիպացիա: Միասեռ դպրոց: Միանվագ նպաստ: Խոցելի խավ-հաշմանդամ հասկացությունները:	Էջ 156-161 Պատմել

		<p><u>Բնութագրել՝</u> Կանանց և տղամարդկանց իրավահավասարություն: Մայրության պաշտպանությունը որպես գործառույթ:</p>	
32-33	Մարդու իրավունքների սահմանները և սահմանափակումը:	<p><u>Իմանա՝</u> Ազատության չափ: Իրավունքի սահման: Իրավունքի չարաշահում: Իրավունքի սահմանափակում: Իրավական հարկադրանք հասկացությունը:</p> <p><u>Վերլուծել՝</u> Մարդու իրավունքի սահմանափակումները ըստ բարոյական և իրավական նորմերով: Տալ հաստատուն վերլուծություն:</p>	<p>Էջ 162-167</p> <p>Պատմել</p>
34	Ամփոփում:		